

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Anys 2.^{on}

Tortosa, 2 Desembre de 1900

Núm. 53

MISSATJE

ENDRESSAT PER LA «UNIO CATALANISTA» AL HONORABLE SENYOR PRESIDENT DE LA República del Transvaal

A Vos, l' Ilustre President de la República del Transvaal; á Vos lo Primer Magistrat d'aquell poble mas cle que ab tanta abnegació lluyta per la seva independència; á Vos dignísim Ciudadá d' un Estat lliure, exemple de virtuts cívicas que no han pogut ser doblegadas per los titánichs esforços del invassor poderosíssim que vol imposarvos lo seu jou; á Vos Honorable Krüger, la *Unió Catalanista* en nom dels fills de la terra Catalana devots de la Llibertat dels pobles y dels grans principis del Bé y de la Justicia, vos fa present del entusiasme y admiració que pera 'l vostre poble senten, y al arribar Vos á las platjas d' Europa vos diu: Salut:

La gegantina lluyta que sosteniu contra l' inmens poder del Imperi Británich, que adhuch als instants d' admirables triomfs haveu rublert d' humanisme y de grandesa que han sigut correspostos per los vostres enemichs ab crueltats y infamias, ha conquerit pera 'l vostre poble un envejable lloch d' honor que vos regoneixerán las generacions del esdevenir per las lluminosas plassas que ab lo noble lluytar per la vostra llibertat escribiu en la Història dels nostres temps.

Ningú sab quin acabament destinarán los inexcrutables designis de Deu á la vostra heròyca resistència, tres vegadas santa: per vostre esforç humà en evitar vessament de sanch, per la honradesa, serenitat y nobilíssims sentiments que resplandeixen sempre en vostre lluytar, y per la rahó plena de la vostra causa defensant la independència del vostre poble; mes si á la fi del vostre bregar coratjós y noble no hi trobessiu la llibertat del Transvaal y del Orange, sino la victòria del opresor, pera la Humanitat honrada y justa subsistirán sempre aqueixas exemplars Republicas ab tots los seus drets d' Estats lliures que son y serán

perdurablement imprescriptibles mentres la soberania del poble no 'ls hagi abdicat, encare que 'ls hagi arrebatat la odiosa violència del dret de la forsa que per vergonya seva usa un estat que 's diu capítost de la civilitació.

Devant del món estau en plena soberania del dret y be heu de presentarvos á la Europa ferma y ab lo cap alt pera pregonar injusticias que 'ls omnipotents de la forsa realizan contra 'ls pobles lliures y pera fer conèixer la immutable voluntat del vostre poble de conservar sencera la seva vida propia. Es ben segur que als grans Estats no trovareu qui vos escolti per que en tots hi governa l' engegament donsinador que 'ls ha de portar á un gros daltabaix. Vos desitjem pera la vostra digna empresa millor sort que altres pobles en consemblants cassos han tingut y que la nostra mateixa Terra que un jorn com ara la vostra lluytá valerosament per la seva autonomia, que sols pogué arrebasarli la forsa dels exèrcits de dos Estats.

Y es, Senyor, que avuy no es pas lo Bé y la Justicia lo que governa als pobles sino la lley dels que 's crehuen omnipotents per que posseheixen la forsa. ¿Com voleu que las vostras queixas y 'ls vostres drets trobin aculliment?

Mes si vos manca la Justicia que pera vostra causa demanareu, trobareu solidaritat en las vostras angúnias y en las vostras reivindicacions en los pobles que han sofert y sofreixen lo vostre mateix calvari, en los pobles que malgrat los fets consumats senten en son si 'ls batechs de la seva vida que 'ls impulsan á treballar pera la seva dignificació y pera 'l regoneixement del seu dret: aquestos y la gent honrada de tota la terra, la gent que aborreix l' artificio y la mentida, la gent que menysprehua la acció anti-humana de la forsa, la gent que espera 'l regnar de la Justicia, la gent

de conciencia dreta y de sentiments humans, la gent que per sobre tots los goigs de la vida hi posa lo treballar pera 'l perfeccionament dels esperits y pera que la pau y la germanor sian los únichs llassos que uneixin als pobles.

Que serveixi de consol al crudel dolor de la gran tribulació que passa lo vostre poble, aqueix grandíós plebiscit d' ànimas nobles y generosas que á tot lo mon vos fa justicia y afirma lo vostre dret. A aqueixa consoladora manifestació dels esperits rectes de per tot, volem unirhi 'ls batechs dels nostres sentiments pera que vos confortiu, y 'l crit de la nostra conciencia contra la injusticia que la forsa realisa en vostres pobles.

Rebeu, donchs, Senyor, de la *Unió Catalanista*, organizada per lo vivificador escrit de la renaixença de Catalunya, y quinás tascas tenen per finalitat assolir la autonomia del nostre poble, la expressió del dolor que 'ls bons catalans senten per las desditxas presents dels vostres Estats lliures y una estreta encaixada de paternitat á la que en besada fecundant se fonguin ab las vostras las nostras aspiracions, rebent la vostra fermesa y abnegació, fortaleza pera no desfallar en la nostra honrada tasca.

Deu permeterà que 'l Transvaal y l' Orange y Catalunya y tots los demás pobles que tenen arrebusada la seva autonomia pogan veure lo triomf del Bé, de la Justicia y de la Veritat que ansorraran lo dret de la forsa y declararan intangible la llibertat dels vincles socials.

Deu vos guardi molts anys.

Barcelona, 17 de Novembre de 1900.

Per acort del Concell General,

Lo President, MANEL FOLGUERA Y DURAN.—Lo Secretari, LLUIS MARSANS.

PRIMER ANIVERSARI DE

La Veu de Tortosa

Avuy fa un any que vingué a portar lo seu grà de sorra al monument del catalanisme nostre modest setmanari LA VEU DE TORTOSA.

Desde allavors no hem sentit cap fadiga ni penediment. Avuy com aleshores sentim bategar en nostre cor lo dols sentiment de la patria veritable, sense que 'ls desenganys ens hagin acobardit ni les lluytes ens hagin ferit en lo més mínim.

Avuy com abans estém disposats a combatre, ab la fermesa del martre, la brutal impossició d'aqueix poder central en quin organisme tant s'hi belluga la farsa, lo desori, la prevaricació, l'escàndol, lo despotisme y una mena de arbitriats que sols serveixen pera enlayrar al pilló en detriment del home de bé.

LA VEU DE TORTOSA, no ha canviat pera res son programa. Sense cap lligassa vinguerem y sense cap lligassa morirem. No volém la política de perdicció; no volém separarnos ni per un moment de les lleys que 'ns marca la naturalesa, puig sense aquestes lleys, no es possible la vida ab aquella pau y honradesa que tant ha contribuït al enlayrament moral y material dels nostres antepassats.

S'ajunta la mar y 'l riu; se poden juntar los homes, però may arribarán a unir-se una historia ab un'altra historia, com no podrán confondre's les tradicions d'un terror ab les de un altre. Lo dia que 's pretenga lo contrari, lo jorn que 's vullgan canviar mutuament los codechs de dos rasses diferents, allavors..... lo trastorn será gran, lo daltabaix més terrible.

Los Estats s'han constituït sense adonarsen; baix d'un mateix cel s'han desenrotllat costums y tradicions, afec-

tes y respectes; del fondo del cor de llurs habitants naixqueren les lleys que 'ls jutjen, ab aquella espontaneïtat que ho fa 'l pare quan tracta d'endressar la vida descarrilada d'un fill dolent.

Lo pare jutja sempre ab severitat, però may prevarica; lo pare imposa castichs, però may busca torments... ;Ditxosos los fills que poden ésser jutjats pel tribunal de sos pares!....

Si les causes de la naturalesa de dos rasses diferents poden ésser semblants, los efectes seran sempre diferents.

Perxó combaterém aqueixa lley malaltissa del centralisme.

Espanya es rica, Espanya es bona; son sol fecond y agraït; però Espanya se'n va a terra y ab sa enbranzida hi va tot... ¡tot! menos la obcecació y 'l orgull satànich d'aqueixos polítichs plens de maldat y egolatria, que 'n benefici propi, poch s'els hi'n dona que s'arriue 'l país ab tal que se salvin ell.

Perxó combaten sense treva les nobles aspiracions del nostre poble, quin desenrotllo es avuy ja un verader moviment general que no podrán entorpir aqueixa córrua d'homes despotes y corromputs.

Avuy fa un any que sentiem glatir en nostre cor los batechs del nobilísim sentiment de Deu y patria. Avuy com aleshores, estém ben disposats pera la lluyta.

Nostre triomf s'atansa.

Lo centralisme s' descompon.

L' hora es arribada!...

Ferro contra acer.

Francesch Mestre y Noè.

Tortosa, Desembre de 1900.

LO GALLINER

Ja 'l tenim obert. Los pares de la Patria se troben en sas delícies, escoltant discursos kilométrichs y jugant a qui'n farà més. ¿Qui no 's mostra satisfet ab tanta xerrameca? Y d'aixó'n diuhen joch serio del que'n resulta 'l bé d'Espanya! Malaguanyat temps que perden que ben aprofitat encara'n podria sortir quelcom de bó; però que 'ls hi vagin als diputats ab números, que contestarán que 'ls fastigüeja: ells volen divertir-se tirantse pedretes l'un a l'altre, fent mil preguntes als ministres y votar lo que 'ls hi manan

sia bó, sia dolent, com los conillets de guix quan las criaturas los estiran. De lleys, si, ja'n sortiran a la Gazeta pero que sian útils al país ja será diferent. Y tant poch com costaria posarse a la rahó y fer lo que 'l poble demana. Per exemple anem apuntan los discursos que farà en Romero Robledo y al cap de vall nos trobarem que no cabrian en una biblioteca. ¿No hi ha algú que s'hagi entretingut a comptar los que ha fet durant sa vida política? Quedariam espantats al saberho; sería una curiositat digne d'estamparse ab lletres de motllo. Ab poch com ell, quin xibarrí en lo galliner! Pero diguin lo que vulgan, la

questió es que en Romero s'ha fet home y cada dia creix més entre 'ls mateixos que li cridaren ¡quina barra! que la conserva de la mateixa manera que avans.

En Soler y Rovirosa

¡Al capdevall s'ha hagut de rendir!...

Després de set mesos ¡set mesos! de esgarrifosa lluyta, la mort ha pogut més qu'aquell home de seixanta cinch anys, a qui tothom n'hi feya menos, perquè se 'l veyia sempre actiu, sempre aixerit, sempre garlayre y sempre al peu del canó, ab la rialla a flor d'ulls y l'anécdota a la boca.

¡Pobre Soler! Al desapareixe d'aquet món, sembla que sen'porti al sepulcre tot un trós d'Barcelona que, cinquanta anys anrera, va voler comensar a viure la vida de gran capital moderna. Ell va assistirhi a n'els primers instans d'aquella resurrecció maravellosa de la nostra ciutat... Ell hi va assistir, y era un dels poch que quedavan que podia relatar ab coneixement de causa els interessants episodis del miraculós renaixement...

Aquí la gent no dura gayre: ó be mor aviat ó be queda prompte anulada pera tot treball intelectual. Quasi be tots els homes de la generació den Soler y Rovirosa, companys seus de glories y fatigas, ja son morts de fa molt temps. Quan se parla dels pintors Sans y Ferran, dels escenógrafs Ballester y Plá, dels debuixants Planas y Padró, sembla que 's parli ja de figuras històriques, a que ningú dels contemporanis ha tractat ni conegut. Molts d'ells varen desapareixe sense deixar el rastre que haurian pogut deixar si haguessin viscut més temps ó haguessin durat més las sevas facultats creadoras.

Desde aquest punt de vista en Soler podrá passar per una excepció.

Ab la seva vida aprofitada y relativament llarga, plena d'energias y activitats, s'havía fet desde molts anys l'home imprescindible pera certas manifestacions artísticas y socials d'aquesta ciutat nostra, qu'ell havia vist trasformarse enterament. Hi ha molts aspectes de la Barcelona del Liceu, de la Barcelona de l'Exposició Universal, de la Barcelona de las funcions públicas, que ab prou feynas se compendrian sense la ma den Soler. Un no s'esplica una kermesse al Parch, de las celebradas quan l'Exposició, ni una cabalgata per las festas de la Mercé ó de Colón, ni un estreno d'ópera al Gran Teatre, sense veure a n'en Soler com orgónisa tot lo tinglado ab un ayre un xich *poscur* de bulliciosa bonhomía, com disposa una cosa fent un crit, com n'ordena una altra iniciant una mueca, mentres se va montant l'arch de triomf ó se posa en marxa un carro alegórich ó s'emprova 'l practicable de una decoració.

Ell era que havia llegítimament heretat el complicat ofici d'aquells antichs pintors barcelonins de la centuria passada ó de principis d'aquesta, que lo mateix guardian la Catedral, en dia de gran festassa, que decoraban l'escenari de la Casa de las Comedias ó que preparavan la Entrada Real a Carles IV ó per Fernando séptim... Aixís com els Tramullas y 'ls Montaña havian segut los adornistas obligats de l'època barroca, y 'ls Planella y 'ls Rigalt, els de la temporada clássica, a n'en Soler

li va tocar ser el decorador barceloni del romanticisme.

¡Del romanticisme! ¡Quin contrast més gros que fa aquet nom ab l'especialíssim temperament del artista que hem perdut! Romanticisme sembla que vulgui dir intuició, *improptu*, fuga, en voler tot era càlcul y reflexió; romanticisme sembla que significui etzar y bell desordre, y en Soler era tot equilibri, ordenament, compàs; romanticisme sembla qu' en arts gráficas hagi de representar el predomini quasi absolut del color, y en Soler era per qualitats enterament diferents que havia afirmat la seva personalitat. Per més que hagués obert els ulls á la vida del art en un dels moments més brillans del romanticisme; per més que s'hagués educat ab el famós Carbón, el mestre que á Fransa va representar la renovació romántica de l'escenografia, en Soler més aviat feya l'efecte d'un home de l'anterior generació.

El seu amor infatigable al dato, las sevas tendéncias á la erudició, l'estudi fondo que havia fet de la preperpectiva, aixís com de las altrás brancaes del art que més relació tenen en las ciencias, li donavan autorisats ayres de mestre... y no dich de académich, perquè aquell home que tan bé haguera escaygut en qualsevol d'aquells centres doctes, no havia volgut serne m. y. Donchs, aquellas condicions d'experiencia, de práctica, d'habilitat eran naturalment las que més brillavan en las sevas obras escenográficas, evaluadas en sa major per enginyosas trucas de mecanisme y per la histórica propietat de accesoris y construccions.

Una de las épocas que més li tenían robat el cor, era la del sigle passat. Amich per temperament de lo escayent y graciós, sentía tot l'encís de las fantacias arquitectónich-decorativas á lo Bibbiena, de las pinturas murals á lo Boncher y de las capritxosas tallas barrocas. En aquet genero rococo, havia projectat preciosos mobles y elegants exornacions que feyan las delicias dels inteligents. Ara, farà com cosa de dos anys, al tornar d'un viatge al estranger, se desfeya en calurosos elogis y en sabias descripcions sobre lo que havia vits d'edificis y ornamentacions del sigle passat á la cort de Baviera, comentanho y esplicanho tot ab aquella seguretat de judici y aquell color de *carserie*, que deixava encantat á tothom que l'escoltava.

¡Quina desgracia perá els que eram els seus amichs! Ab la mort del gran escenógraf, indubtablement el més gran que hi ha hagut á Espanya, també perdém al gran *connaisseur* d'art y al gran narrador dels fets artístichs y socials que havia observat duran la seva vida. Els que, portats pels nostres estudis y aficions, inquirim l'evolució histórica estética de la societat catalana en aquest sigle, se pot dir que avuy hem quedat tot d'un plegat orfes de guia y de llum, porque hem perdut aquell home, que era nostre arxiu vivent.

R. Casellas.

¡Lo primer viatge de patró!

Lo dia que 's va fer á la vela lo llaut «San Joaquim», mossén Joseph, qu'era lo Rectó d'aquell poble y tio del Pepet, oferí lo sant Sacrifici de la Missa pera que Deu donés molta sort

y bon viatge al nou capitá y als demés tripulants.

Com Pepet y l'Agneta s'estimaven tant y 'ls dos havien entrat ja á la major edat, convingueren, d'acort ab los seus pares, casarse tant bon punt tornés de fer lo primé viatge de *cap tá mercant*, com li deyen los seus amichs.

Eren tantes les simpaties que 'l Pepet tenia en tot lo poble, que no hi havia ningú que no 's disposés ha assistir al seu casament. Per altra part, tothom estava desitjós d'abrassarlo, puig feya sis mesos que no l'havien vist porque com era 'l primé viatge que f-ya anant de patró, havia escullit, com á prova, un viatge tant lherch, fent lo tráfeh entre la costa del moro y Espanya.

L'Agneta estava aquell dia boja d'alegria; no sabia lo que li passava. Tótes les amigues la rodejaven anticipantli la enhorabona, presentantli 'ls regalets de novia y admirán los vestits nous que li havien fet les modistes de la ciutat próxima á n'aquell poblet marítim.

— Agneta, cuyta ja pots vestirte, — li deyen les amigues, que no la deixaven ni un instant.

— ¡Y ara, qué fas, plores!

— Deixeula estar; es d'alegria. Ab aixó no s'hi pot fer més. — Contestava un'altra.

Poch á poch anaven arribant á la casa d'Agneta, los convidats pels pares dels promesos y més tart tots los amichs del nuvi.

En aquella platja no 's parlava d'altra cosa que del matrimoni entre l'Agneta y 'l jove patró del llaut «San Joaquim». Y tothom comentava la bona ideya que havien tingut los nuvis d'anarse á casa aixís que 'l promés arribés a terra.

Tots anaven y venien á la vora del mar; tothom corria portán la nova de que 'l llaut ja 's comensava á veure com una taca sobre la blavenca planuria del mar.

Per fi, aquella cridoria de gent jove pará al entrar á la casa de la promesa los pares d'en Pepet y Agneta, acompanyats de mossén Joseph, qui dirigintse á la que dintre de poch va á ser l'esposa del seu nevot, li diu:

— Agneta, filla meua: Fa mitj any que 'l Pepet es á viatge. Recordat que tot está preparat pera unirvos ab lo sant llas del matrimoni, com quedareu abans de marxar. Ell está á punt d'arribar y cumplir lo que va prometre. Lo Vicari l'espera á l'iglesia pera rébreli 'l sant sacrament de la confessió. Aném, donchs, y que Deu ens ajudi.

Tots los allí reunits sortiren al carré y comensaren á caminar en direcció á la vora del mar pera rebre al nou patró y victorejarlo.

Al arribar á la platja la comitiva,

tots feyen senyes d'alegria en direcció allí ahont se veyá 'l barco que poch á poch s'anava acostán al seu petit port, pero natural.

— Mireulo, ja 'l veig, va á popa, — deya un.

— No ho es, — responia un'altra.

— Si; je 'l veig milló.

Y tots se passaven de ma en ma l'ullera ó catalejo de mar.

Mes quan lo barco estava ja prop, se pugué veure á simple vista com la tripulació maniobrava.

Tot d'un plegat, la cridoria dels qu'esperaven l'arribada del «San Joaquim», se convertí en silenci y admiració.

A mitán de l'entena de mitjana s'havia issat una bandera negra.

¡La tripulació del barco estava de dol!...

Donen fondo ab l'áncura grossa y baixa á terra lo segon del llaut, y ab los ulls plorosos se 'n va cap al rotllo format pels pares dels nuvis, la promesa y 'l senyor Rector y afectat per l'escena que presenciava, 'ls digué:

— Caballers: Fa dos nits que un temporal desfet 'ns sorprengué, quan feyem rumbo á n'aquí. Un cop de mar ens limpiá la cuberta emportantse al nostre patró, que 'ns va ser impossible salvarlo, per més que ferem, puig la nit era molt fosca y feréstega.

L'Agneta al sentir aixó, caygué desmayada als brassos de les seues amigues.

Tots se descubriren y 'l senyor Rector, després d'aixugarse les llágrimas, digué als convidats:

— Fills meus: Deu l'ha volgut pera n'Ell. Al cel sia. — Y agenollantse tots, resaren un'oració per l'anima d'aquell héroe del mar que trová la mort, al primer viatge que va fer de patró, per cumplir ab son dever!...

E. Cantero y Hernandez.

Tortosa, Desembre de 1900.

CRÓNICA REGIONALISTA

L'Unió Catalanista ha enviat al president Krüger lo següent telegrama:

«Unió Catalanista vos desitja felis arribada esperant ocasió de presentarvos á París los sentiments de simpatía.—President Folguera.»

Lo dissapte, diset dels corrents los cate-drátichs, auxiliars y ajudant de la Universitat y Escolás especials del districte nniversitari de Barcelona van obsequiar ab un dinar en lo restaurant de Fransa al nou Rector senyor Garriga y Nogués. Varen brindar los senyors Luanco, Garriga y Durán y Bas, quals paraules foren rebudes ab grans picaments de mans. En los parlaments de dits senyors, com en lo ben rebuts que foren pels assistents, se posá ben de manifest que la Universitat de Barcelona desitja ser autónoma. Aquesta idea surt sempre que 's reuneixen, ja sian pro-

fessors, ja sian estudiants de nostra Universitat.

Lo darrer diumenge una numerosa representació del Centre Excursionista de Catalunya, junt ab lo director de la Revista de la «Associació Artística-Arqueològica», y varies distingides persones de la vila del Masnou passaren a visitar les interessantíssimes troballes arqueològiques que teuen lloch en la finca dita ca 'l Ros del terme de Masnou. Es casi segur que fins ara may s' havia fet en nostra regió un descobriment de la importància del que motivá dita visita, la cual, altremènt, resulta molt instructiva per les observacions que sobre 'ls monuments descoberts feu l' il·lustrat arqueòlech senyor Pellicer de Dou, que acompanyá als excursionistes. Varis son los mosáychs d' escepcional valor artístich que 's van descobrint, revelant la planta d' una construcció verdaderament grandiosa que, ab moltes probabilitats, s' alzaría en lo lloch de la troballa allá pels sigles v ó vi de nostra Era, demostrant, á més, la sumptuositat de la construcció, los restos de pintures murals, los fragments d' escultures, de marbre y terra cuyta, alguns objectes de bronze y una gran quantitat de testos, d' ánfores y altra terrisa de la época á que pot atribuhirse la construcció, tal vegada destruhida quan la terrible invasió d' Almansor á nostra regió, segons opinió del citat arqueòlech.

Sí, com es d' esperar, l' afortunat posehidor d' aqueix tresor arqueològich, Mr. Thomas Morrisson, continúa las excavaciones, assegurant la conservació de lo que 's descubreixi, la troballa del Masnou formará época en los fastos arqueològichs de Catalunya.

Nostre estimat confrare *La Veu del Vallés* publica en son darrer número un atinat article ab lo que estém del tot conformes, recomanant á la Comissió nombrada pera aixecar un monument á n Frederich Soler (Serafí Pitarra), no oblidí son deber y portí endevant l' idea d' enaltir com se mereix la memoria del restaurador del *Teatre Catalá*.

En la última reunió del Consell Regional Federalista de Catalunya, presidida pel senyor Vallés y Ribot, se doná compte entre altres assumptos d' una carta de don Francesch Pi y Margall, dirigida al senyor Vallés, en la que aprova 'l pensament de celebrar á Madrid una gran festa regional, á la que acudirían ab les seves banderes representacions de les regions, portant estandarts y trajos típics de cada regió. En un local gran se rebria aquesta representació colectiva al só de cants populars de les regions, mentres desfilaríen davant de la bandera federal y del quefe del federalisme, pronunciantse discursos en la llengua dels representants.

A l' *Institut Olotí* s' está organisant un Orfeo baix la direcció de la secció de música, que conta ja ab un regular nombre d' adherents, los quals han comensat ja 'ls estudis preparatoris, creyentse que mol aviat podrá inaugurarse prenent part en una de les vetllades mensuals que allí 's celebran.

L' Associació dels Coros den Clavé ha inaugurat una tandá de vetllades literari-musicals ab que 's proposa obsequiar als coristes y socis protectors de l' esmentada institució coral.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 2, Santa Bibiana.—Dilluns, 3, San Francisco Xavier.—Dimars, 4, San Pere Crisòlech.—Dimecres, 5, San Sabas.—Dijous, 6, San Nicolau de Bari.—Divendres, 7, San Ambrós.—Dissapte, 8, LA INMACULADA CONCEPCIÓ DE NOSTRA SENYORA.

NOTICIES

Abans d' ahir escomensá á la Iglesia de Sant Antoni la solemne novena que l' Arxiconfraria de joves catòngues, dedica á sa aymantíssima mare la Inmaculada Verge Maria.

Tots los dies se celebrará, á les set y mitja, lo Sant Sacrifici de la Missa, en la que 's meditarán les principals virtuts de la Verge Santíssima. Desde avuy la novena comensará á les cinch del vespre.

Los sermons del novenari s' han confiat á nostre il·lustrat amich l' eloquent orador sagrat Reverent Dr. Mossen Manel Rius, Secretari y Profesor d' aquest Seminari.

La diada de la Concepció Inmaculada revistirá major solemnitat, celebrantse á les set y mitja, la Missa de Comunió General ab plática preparatoria que dirá 'l citat Dr. Rius.

En la funció solemne de la tarde, se cantarà 'l Trissagi mariá pel Chor de la Arxiconfraria, predicant nostre estimat amich Mossen Pasqual Bono, Prebere, Catedrátich del Seminari. Despues de la reserva del Santíssim Sagrament, tindrà l'loch lo *Besamans* á la Santíssima é Inmaculada Verge.

L' Illm. y Rdm. senyor Bisbe de la diócesis concedeix coranta dies d' indulgencia per cada acte de la novena.

Lo dilluns, se desposaren á Barcelona lo distingit Metje-Oculiste Dr. D. Joan Farnés y Farnés y la hermosa senyoreta donya Concepció Porcar y Riudor. Celebrá la Santa Missa lo Reverent Rector de la Iglesia parroquial de la Mercé, assistit per nostre estimat amich D. Emili Moya, Coadjutor de la parroquia de Santa Maria d' aquesta ciutat.

Durant la cerimonia 'ls dirigi una sentida plática l' il·lustrat Prior de la casa de Misericordia de Barcelona, nostre respectable Reverent Mossen Bernad Vergés qui benehi la unió dels desposats.

Los nous esposos sortiren, de la ciutat comptal la mateixa tarde, en direcció á Tortosa, ahont passarán alguns dies en lo pintoresch balneari de Nostra Senyora de la Esperansa, propietat del pare de la desposada Excm. senyor D. Manel Porcar y Tió.

Desitjém al nou matrimoni tota mena de prosperitats y alegries.

En los aparadors de la casa Cuspinera de Barcelona, hi ha exposat un magnífich payssatge del distingit pintor tortosí Joseph M.ª Marqués. Segons noticies, sorprent molt la realitat y tons rigorosos d' aquesta composició.

Hem rebut un atent B. S. M. de nostre estimat amich D. Antoni M.ª Messa y Balanzart participantnos qu' acaba d' obrir son despatx d' Advocat al carrer de la Cruera, número 15, pis principal.

Les escepcionals dots de talent y bon sentit práctic que concurreixen en lo senyor Messa son una bona garantia pera 'l client que á tant distingit Jurisconsult confihi la defensa de llurs interessos.

Doném gracias al senyor Messa per la fina atenció qu' ha tingut vers nosaltres y li desitjém brillants triomfos en sa esplendent carrera d' Advocat.

L' oli de la cullita d' enguany, lo de bona calitat se paga á 20 pessetes y á 17 la classe més inferior.

Lo dimecres, nostre estimat amich l' eminent escultor tortosí D. Agustí Querol, fou obsequiat, al Hotel ingles de Madrid, ab un banquet al que hi assistiren significades personalitats dintre de l' Art y la política.

Entre 'ls brindis, pareix que 'l de més sava patriotica fou 'l que pronunciá lo Diputat per Tortosa D. Theodor Gonzales.

Felicitém á nostre amich de la infantesa pels triomfos qu' ha alcansat ab motiu de sa darrera campanya artística, en la qual tant hi respandeix lo nom de Tortosa, bressol de tan il·lustre com inspirat artista.

Lo diumenge, vindrá á nostra ciutat, desde Tarragona, la banda de música del Regiment de Luchana. Despues de donar dos concerts, en els que 's donarán á conèixer les pessés premiades darrerament á Saragossa, s' entornará á la Capital de la Provincia.

Per ordre del Sr. jutje, lo dimecres se va practicar l' autopsia al cadavr del que 'l vida fou nostre respectable amich Reverent Mossen Joseph Garcia (Q. A. C. S.)

Nostre volgut amich D. Vicent Castelló, Procurador dels Tribunals, ens manifesta que s' ha matriculat d' *Agent de negocis*, encarregantse de presentar á la Oficina liquidadora del Registre de la propietat d' aquest partit, quants documents y escritures se li entreguen.

Donades les condicions d' activitat del senyor Castelló, creyém que 's veurá afavorit del públich.

Durant los darrers dies de la setmana ha bufat la mastralada. L' any passat també escomensá igual l' hivern que, com recorda tothom, va seguir ventoler fins al mes d' Abril, á quina época s' havia ja malmés la cullita d' oli y garrofes.

Lo dimars, morí á nostra ciutat la virtuosa senyora donya Agustina Tallada, á quin enterro hi assistiren nombrosos amichs de la familia.

Rebin nostre condol sos afligits fills D. Joseph, D. Carlos y D. Francesch Fernandez. (R. I. P.)

Per la Gerencia de la gran fábrica Sucreira qu' ha d' aixecarse á Soldevila s' han ajustat ja algunes finques enclavades al encontorn del punt indicat.

La respetabilitat dels Senyors Sempere, Morató y Torres es una garantia pera la bona marxa d' aquesta gran empresa que vindrá á afavorir los interessos de la comarca.

Nostre amich particular D. Agustí Llasat y Guerrero, ens fa sapiguer, per mitj d' atent B. S. M., que per circumstancias especials, de cap modo relacionades ab la política, ha deixat de publicarse *El Estandarte Catòlico*, del que vá esser fundador y Director.

Sentim la desaparició del confrare nocalí y aghrim al senyor Llasat l' atenció qu' ha tingut ab nosaltres.

Dintre d' aquesta quintzena se celebrará á Gandesa l' acostumada fira anyal.

AVIS

Preguéms als senyors suscriptors qu' están en descobert en aquesta Administració se serveixin enviarnos l' import per mitj de lliuransa del Giro mútuó ó en sellos de correu.

Los de Barcelona poden retirar lo rebut en la llibrería de don Francesch Puig y Alfonso, Plasa nova número 5.